

Les Mil i Una Nits

per
Jean-Pierre
Petit

Científiques 1

Hi havia una vegada un sultà que vivia en un palau magnífic als límits de l'Orient. Hi havia de tot, or, dones, magnífics cavalls... Però cada nit el somni el fugia, ja que es plantejava tota mena de preguntes a les que no aconseguia donar resposta. Cada matí convocava a Chatzmani, el seu gran visir.

Chatzmani, escolta, aquesta nit he vist un objecte molt estrany en somnis. Tallat per la meitat...

Un únic objecte, senyor, però és impossible.

donava un únic objecte!

L'he vist! Vull aquest objecte. Existeix. Troba-ho. Respondràs amb la teva vida. Et dono tres dies!

Però... Senyor!

Si al cap de tres dies no m'has portat aquest objecte, et lliuraré al botxí!

El sultà no està de broma! Amb el seu maleït insomni!

Lanturlu!

Ja arriba el visir. Què he fet ara?

Ah..

Tens tres dies, ni un de més, per inventar un objecte que, un cop tallat per la meitat, doni un sol objecte.

Si no ho trobes, et condemnaré a mort!

Però... mestre, no sóc més que un criat...

Està clar, Chatzmani vol que mori. Trobar un objecte així és impossible, no existeix. Si tallo aquest braçalet seguint la seva línia mitjana, obtinc dos cilindres, i no una tira única.

He sobrevolat tot el regne i no he vist res que s'assembli al que demana el visir Chatzmani, el teu mestre.

En efecte.

El tercer dia, fatídic, arribà.

I ara, Alethea, ja es fa de nit. Demà, a l'alba, Chatzamani farà que em tallin el cap. Mentrestant continuaré polint el coure.

Per Alà, quina llàntia més bruta, tota oxidada. Caldrà fregar si vull aconseguir fer-la brillar.

! Anselm Lanturlu fregà la llàntia...

Ah, aire, per fi!

Pel profeta, qui ets?!?

Mau!

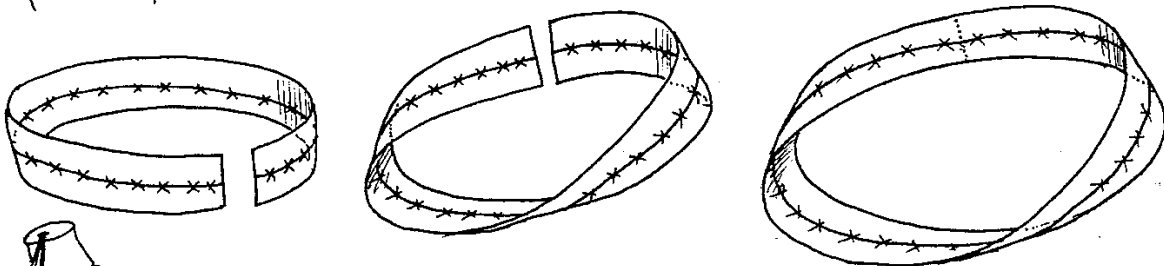
Em dic Sofia. Visc dins d'aquesta llàntia.

Què?!? Vius en aquesta vella làmpada d'oli?

Sí, és una història complicada que et contaré un altre dia. De moment quin problema tens?

Chatzmani, el meu mestre, m'ha dit que em faria tallar el cap demà al matí si no li trobo un objecte que, tallat per la meitat, torni a donar un objecte únic, i sé que és impossible. Aleshores, a l'alba em lliurarà al botxí.

Ara tallem la cinta. La girem mitja volta i l'enganxem a ella mateixa, com mostren els dibuixos.

I aleshores, què canvia això?

Ho canvia tot, babau. Ara retira la costura i veuràs.

Anselm donà aquest objecte màgic al Visir Chatzmani, qui li donà al sultà, qui es donà per satisfet i li donà una bossa plena de monedes d'or.

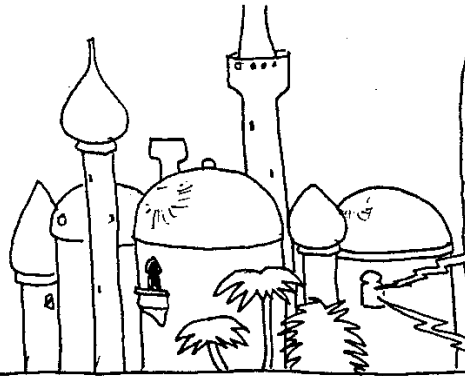

Sofia i el professor Zefyr van tornar dins de la llàntia, dient a Lanturlu que en cas de necessitat tan sols hauria de tornar a fregar la llàntia i vindrien a ajudar-lo.

La moral d'aquesta història és que abans de decretar que una cosa és possible o impossible fa falta mirar dos cops.

La calma va tornar durant un temps sota les cúpules de la bella ciutat de Ispahan, daurades amb or fi. Però, mentre que el Visir Chatzmani seguia robant conscientment al seu mestre i que Anselm polia el coure, les nits del vell sultà tornaven a estar embuixades per somnis estranys i obsesius.

Chatzmani, aquesta nit he fet una cosa estranya.: bufava a un objecte i aquest, en comptes d'allunyar-se volant, s'apropava a mi. Com més bufava més s'enganxava a mi. Vés i porta'm aquest objecte. Existeix, ja que l'he vist al meu somni. Porta-me'l en dues llunes, o respondràs amb la teva vida.

!?!?

Les Mil i Una Nits

2

Científiques

Chatzmani, el gran Visir, està molt malhumorat.

Anselm, d'aquí dos dies hauràs de trobar un objecte que bufant-li ve cap a tu en comptes d'allunyar-se, si no faré que et pengin!

Dos dies? El sultà ha reduït els terminis! Per sort hi ha la llàntia.

Vinga.

Anselm!
Anselm Lanturlu!

On és aquest animal?

Aquí, mestre, aquí.

Anselm, quina alegria! Començava a avorrir-me.

Sofia, et necessitem un altre cop. El sultà encara té insomni. Es planteja, somiant, problemes inextricables, demana al seu gran visir, Chatzmani, que els resolgui, i com que sóc el seu criat, tot això recau sobre mi.

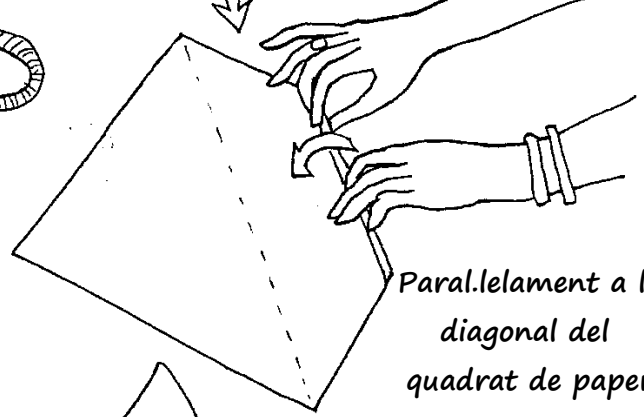

Curiós. Quan bufem sobre un objecte, en general s'envola.

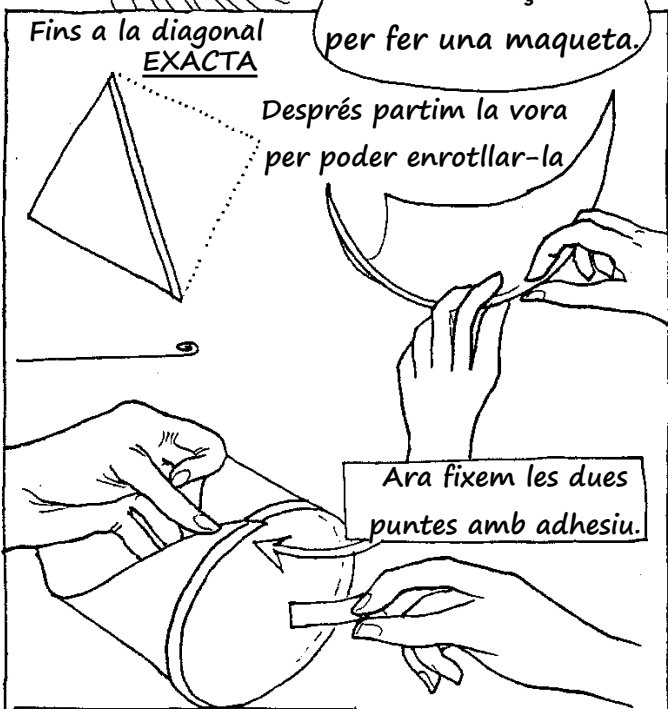
Hum, això supera les meves competències. Hem de visitar al doctor Correndaire. Per fer-ho fabricarem una catifa voladora. Ens fa falta una gran catifa quadrada.

Comencem enrotllant el full sobre ell mateix, així :

Paral.lelament a la diagonal del quadrat de paper

Però començarem per fer una maqueta.

Fins a la diagonal EXACTA

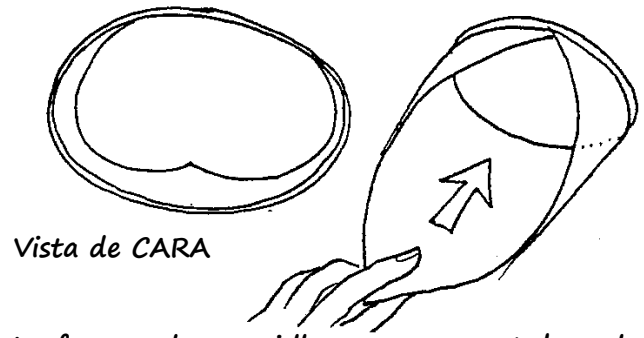
Després partim la vora per poder enrotllar-la

Ara fixem les dues puntes amb adhesiu.

Ja tenim l'EPISCOPLA.

Vista de PERFIL

Vista de CARA

Agafar per darrere i llançar suaument, ben pla.

És un barret?

No, és una màquina voladora.

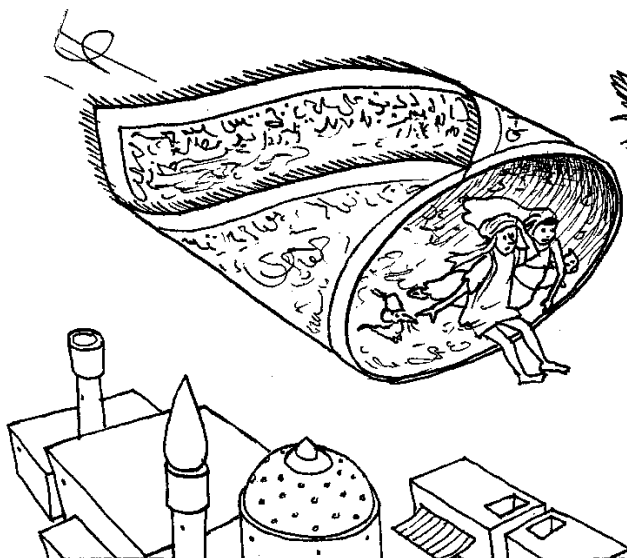

Si l'EPISCOPLA està fabricat amb cura, volarà impecablement una gran distància. No s'ha de llançar bruscament, però sí donar-li la velocitat necessària, com si el deixéssim a sobre de l'aire que el portarà.

I ara !?!

Molt bé. Ara que ja ho tens per la mà, passem a la realització a mida real amb una catifa quadrada.

Agafant l'estranya catifa voladora concebuda pel professor Zefyr, Anselm Lanturlu i Sofia van a veure al doctor Correndaire.

Arriben al millor moment. He preparat un experiment.

Amb pomes?

He enganxat cadascuna d'aquestes pomes a un fil d'un metre de llarg, fent que estiguin a cinc mil.límetres de distància l'una de l'altra.

NI MOLT MENYS!!

És això de la poma de Newton. Talla el fil i cauen pel terra.

BUFO entre aquestes dues pomes.

Empeny aire entre aquestes dues pomes i, en comptes d'allunyar-se, s'apropen i tendeixen a enganxar-se l'una contra l'altra.

És normal, a un gas, quan la velocitat augmenta, la pressió baixa. Bufant entre aquestes pomes he creat una DEPRESSIÓ.

Sí, però, sobre els costats del raig d'aire! A l'eix, empeny els objectes, no?

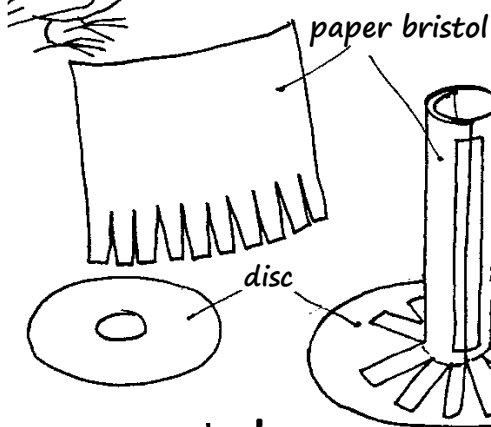
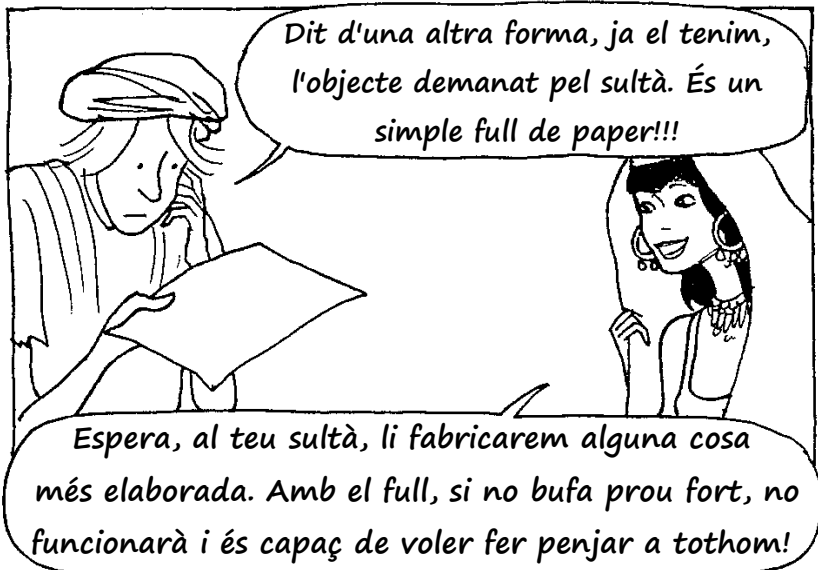
Sí però, pot fer tornar el raig d'aire com li vingui de gust.

Té raó!

Ah... com?

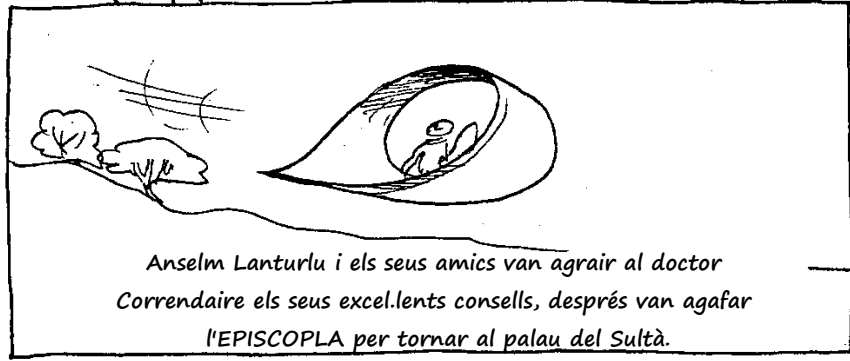
Mira: bloquejo aquest full de paper sota la meva mà esquerra. Fico la boca a l'unió entre el meu índex i el dit del cor, que deixo separats. I bufo el més fort que puc. L'aire serà expulsat rodejant el full, al llarg del qual crearà una depressió. I si tot va bé...

Però bufes A SOBRE del full!

FA FALTA
UTILITZAR COLA O
CINTA ADHESIVA
PER ENGANXAR
UN CILINDRE
SOBRE UN DISC
FORADAT AMB UN
FORAT RODÓ

↑
Escala 1/1
↓

L'ASPIRIBUF

Les Mil i Una Nits

3

Científiques

Lanturlu!

Lanturlu!

On es troba, aquest animal?

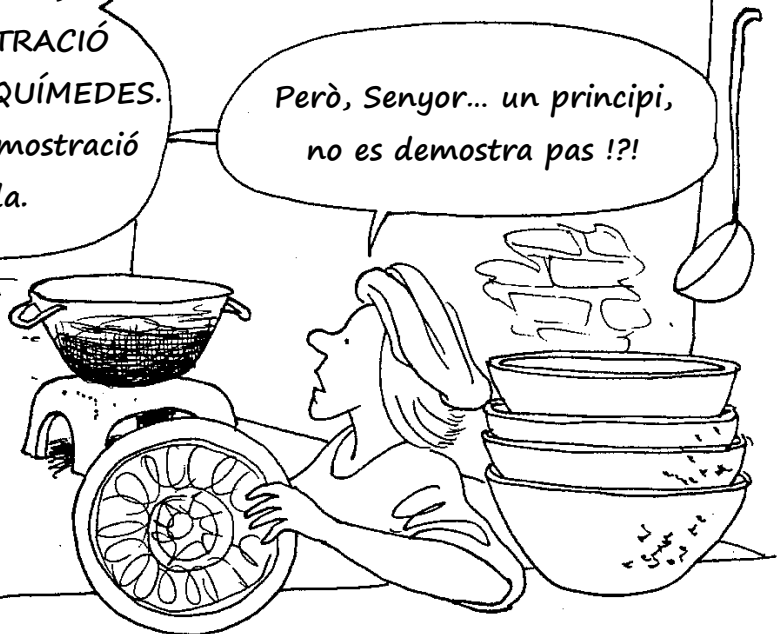
Chatzmani, el gran Visir, està molt malhumorat.

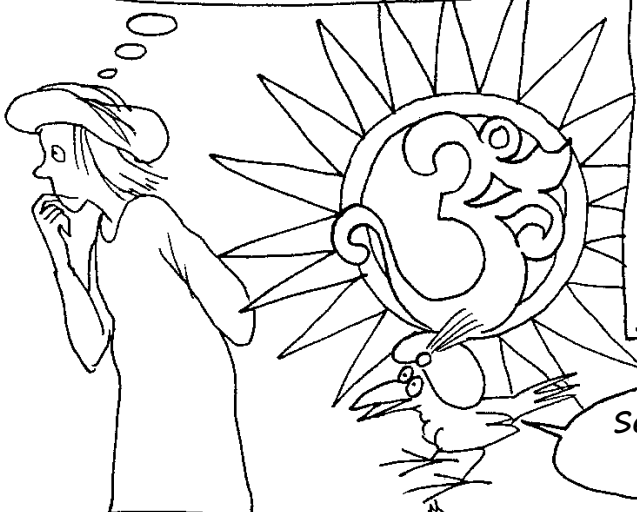
Lanturlu, el Sultà ha somiat, la nit passada, amb una DEMOSTRACIÓ DEL PRINCIPI D'ARQUÍMEDES. Vol que aquesta demostració sigui trobada.

Espavila, si no...!

Però, Senyor... un principi, no es demostra pas !?!

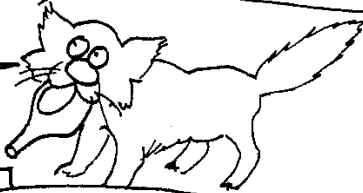
Demostrar un principi, ostres...

Tot cos submergit en un fluid rep una força de baix cap a dalt igual al pes del volum del fluid que desallotja
(cap al 210 abans de Jesucrist)

Sembla complicat. Hauríem de cridar a Sofia.

Vet aquí la llàntia màgica.

Sóc aquí, Senyor.
En què puc servir?

Què és aquest desordre?

Sofia ha demanat material precís.

Una balança.

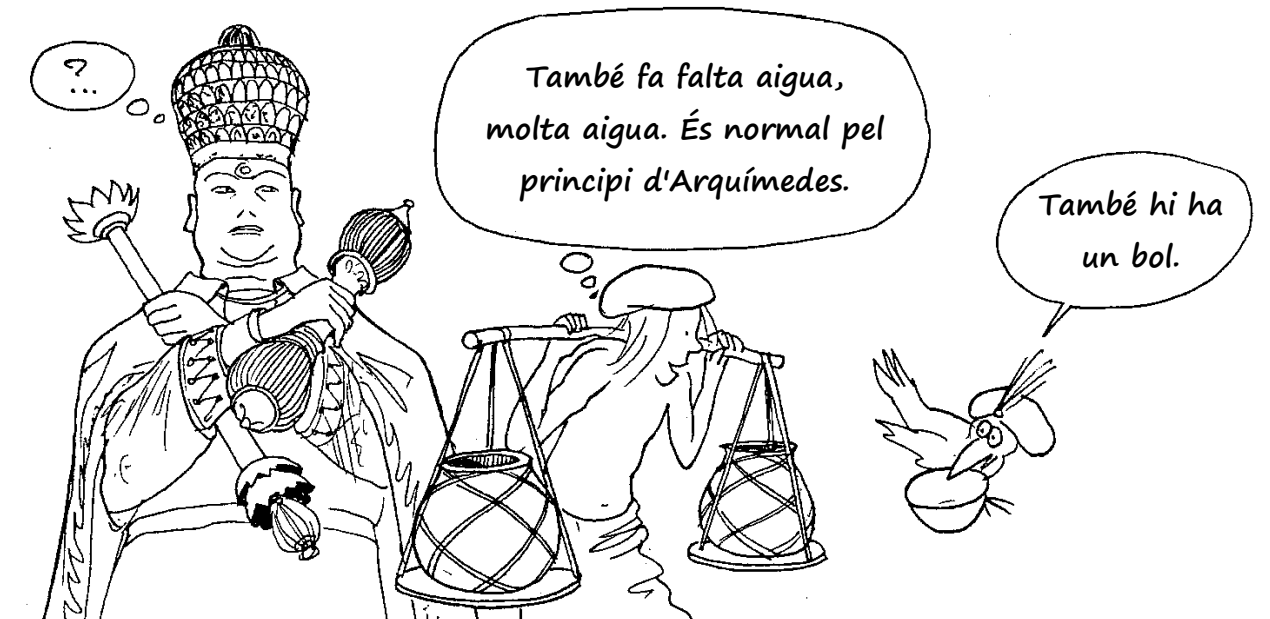

...

Una poma.

Pesos...

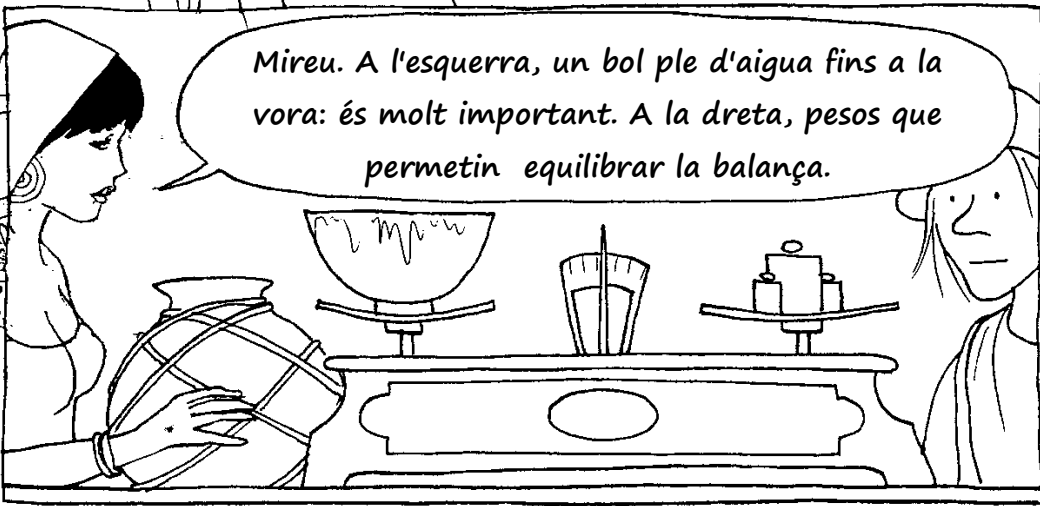

??

També fa falta aigua, molta aigua. És normal pel principi d'Arquímedes.

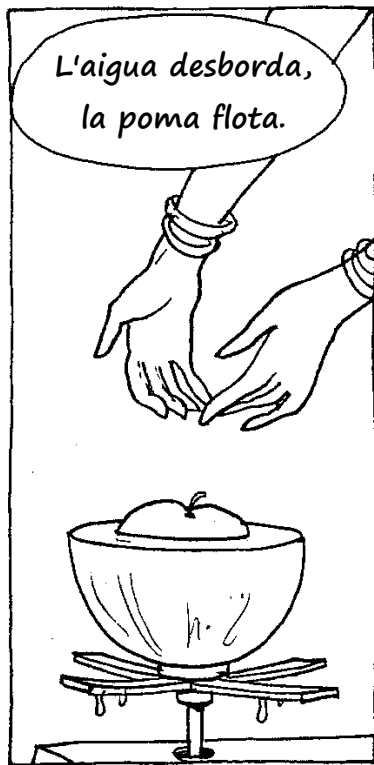
També hi ha un bol.

Mireu. A l'esquerra, un bol ple d'aigua fins a la vora: és molt important. A la dreta, pesos que permetin equilibrar la balança.

I ara submergim la poma amb molta delicadesa.

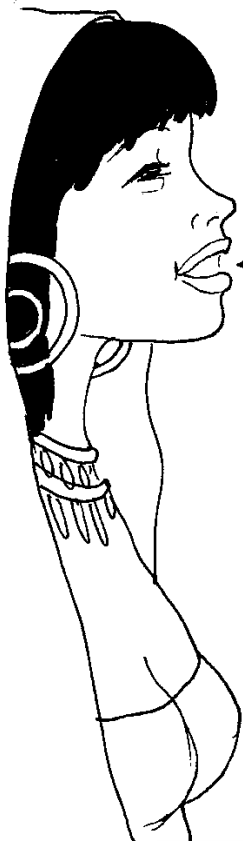
L'aigua desborda, la poma flota.

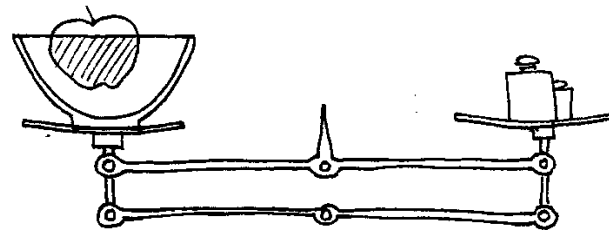
Què succeeix?

Res!?!

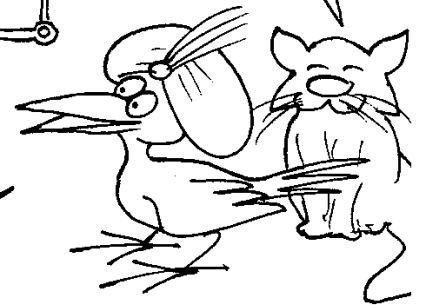
La balança segueix equilibrada. L'experiment ha estat un total fracàs.

No, al contrari. L'experiment ha estat un èxit: la poma flota, per tant la "empenta d'Arquímedes" equilibra el seu pes. I què val aquesta empenta? Si fem confiança a la balança és exactament el pes del volum d'aigua desallotjada, que ha vessat a fora del bol quan he submergit la poma.

Eureka!

EL PRINCIPI D'ARQUÍMEDES queda demostrat.

Chatzmani va anar dir-li al sultà que el seu somni havia estat aclarit i a canvi va ser recompensat. Lanturlu tornà a les seves casseroles.

Cop de sort, la poma és menys densa que l'aigua. Del contrari, adéu a ma bonica demostració.

Hmmmm...

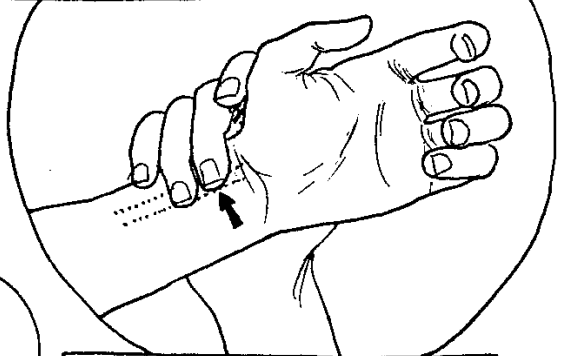
Les Mil i Una Nits

Científiques

Ah, estimats meus, us escoltava des del fons de la llàntia i haig de reconèixer que m'heu fet riure. El vostre mag és tot un xarlatà. Com fa constatar que ha aturat el seu cor?

Bé, demana que li prenem el pols...

I què té entre el "pols" i el cor?

Com prendre el pols.

En principi vasos sanguinis, una artèria que porta la sang.

Vols dir que és així com atura el seu pols, no deixant que la sang arribi del seu cor al seu canell.

Però amb què.

Amb AIXÒ!

Però no és més que una nou!?!

Aquesta nou té propietats farmacèutiques?

No té res a veure. Aquesta nou la fiques aquí, sota l'aixella, on passa l'artèria que alimenta el teu braç amb sang fresca.

No es veu pas i si no premo el braç contra el meu cos sents el meu pols sense problema.

Però si premo imperceptiblement la nou sota la meva aixella, l'artèria es comprimeix. La sang deixa de passar i deixes de sentir el meu pols.

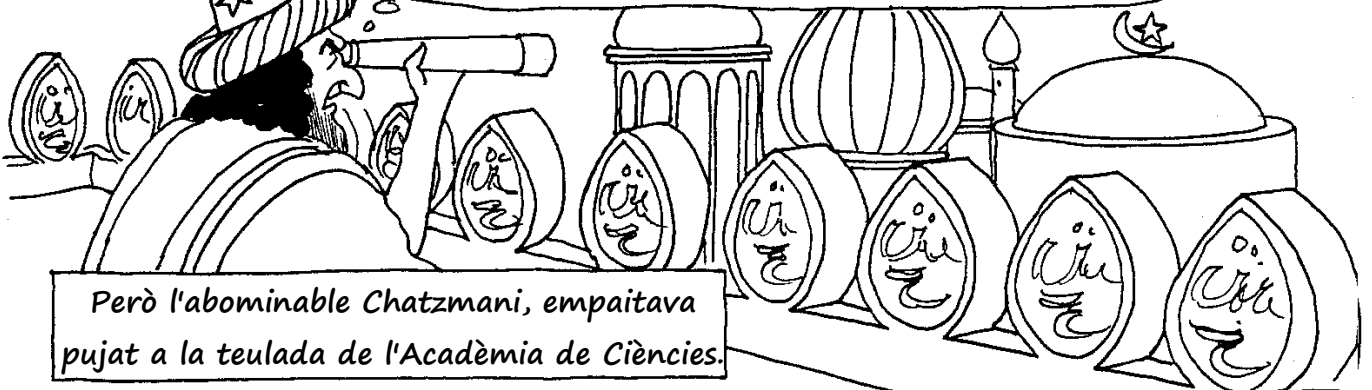
!

És cert!

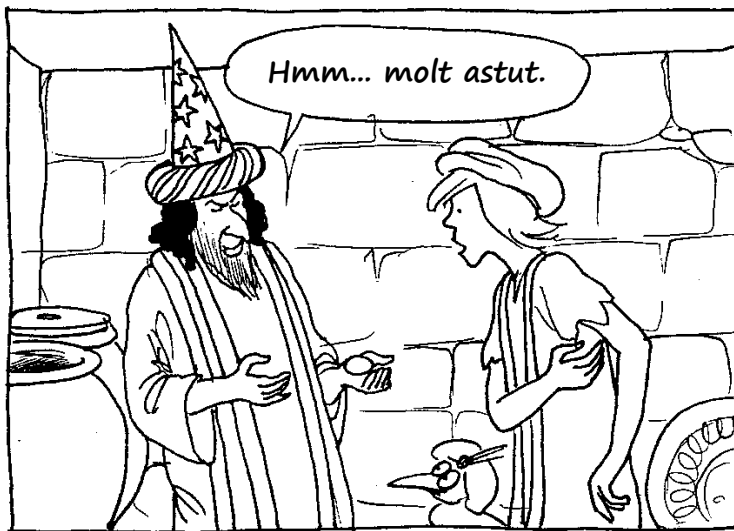
Quan penso que aquest mag poca-vergonya, enganyant al nostre Sultà, a rebut una bossa plena d'or, fent-li creure "que tenia poders".

Guaita, guaita. És d'aquí que Lanturlu treia tota la seva saviesa: una làmpada meravellosa, una mena de geni, amagat a dins la llàntia, una dona.

Però l'abominable Chatzmani, empaitava pujat a la teulada de l'Acadèmia de Ciències.

Hmm... molt astut.

Solament haig d'anar a veure el Sultà. Però no fa falta que li expliqui l'enginy de la nou sota l'aixella.

Bé, criat. Ara torna al treball i té aquesta moneda.

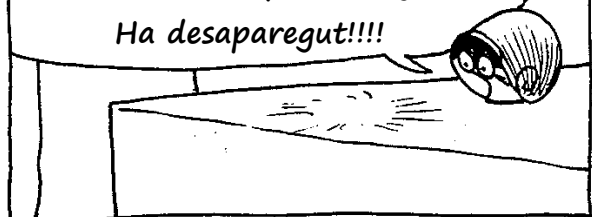
Oh, gràcies...

Chatzmani m'ha donat una moneda. Pot ser no és tan dolent malgrat tot.

Pffff... és una simple peça de coure.

Anselm! La làmpada màgica! Ha desaparegut!!!!

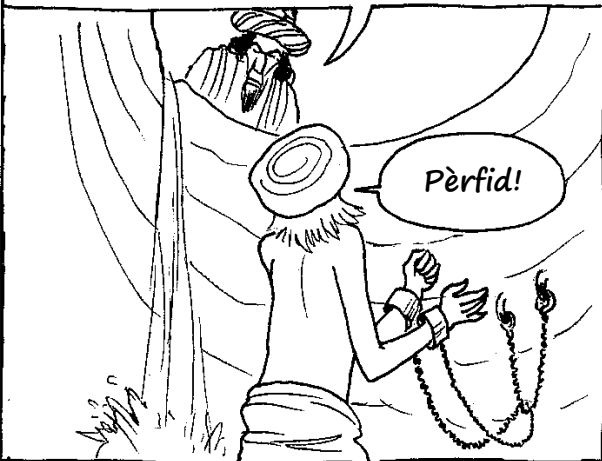
Les Mil i Una Nits 5

Científiques

Vet aquí aquesta làmpada meravellosa de la que Lanturlu obté tota la seva saviesa. Basta amb fregar-la, el geni sort de la llàntia i resol qualsevol problema.

Ara ja no et necessito. Quan aquesta aigua hagi omplert aquesta cisterna, ja no seràs un problema per a mi!

Pèrfid!

Senyor, posa'm a prova. He adquirit força Ciència i crec poder resoldre qualsevol dels teus enigmes.

Bé, et cridaré quan vegi sorgir un nou enigma d'un dels meus somnis.

Aquesta cadena és massa sòlida! No puc alliberar els meus canells. Estic perdut!

Anselm... no puc ajudar-te directament perquè estic tancada a dins de la làmpada màgica, però has de saber que aquest problema té una solució.

Una solució!?! Però, Sofia! És EVIDENT que aquest problema no té cap solució i que estic condemnat a morir.

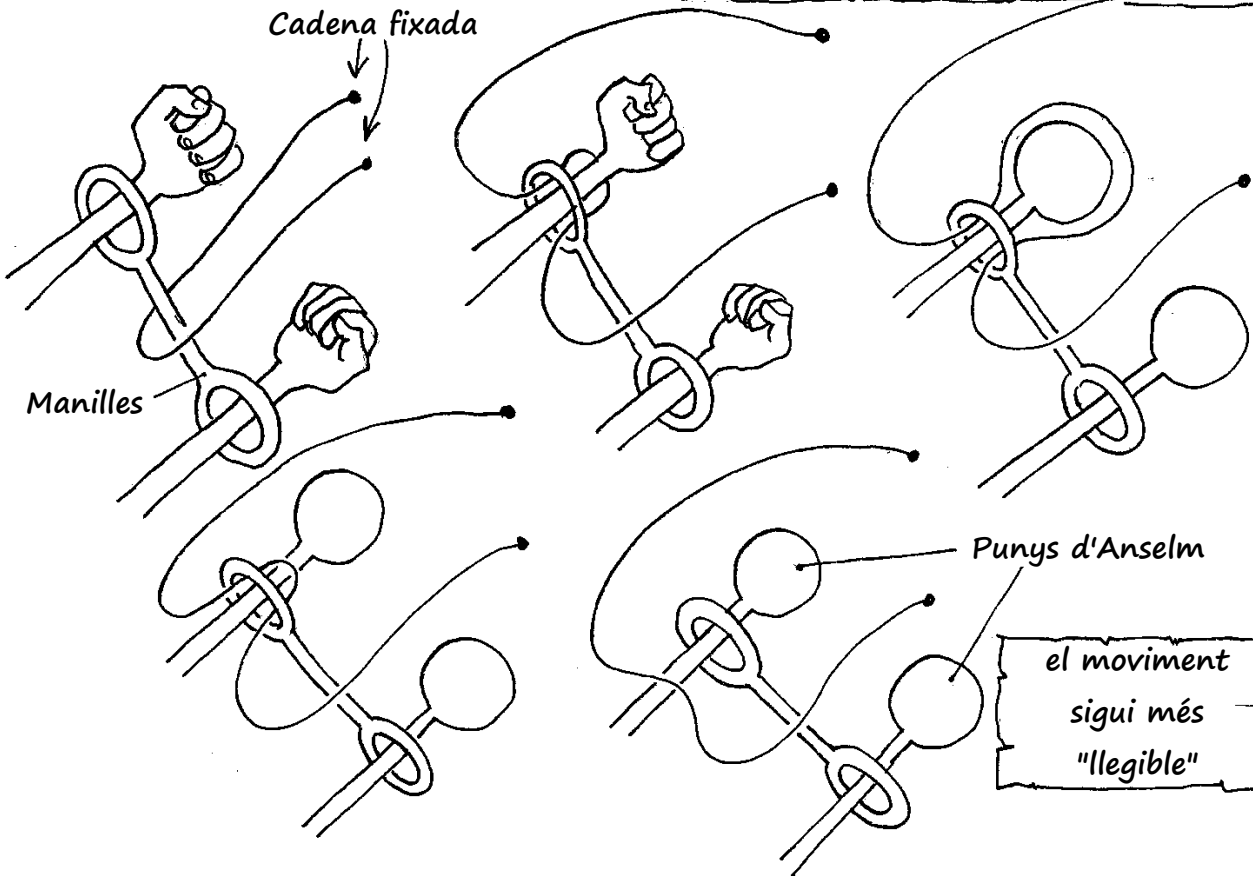
No et posis nerviós. Pots alliberar-te... perquè no estàs veritablement lligat!

Com!?!

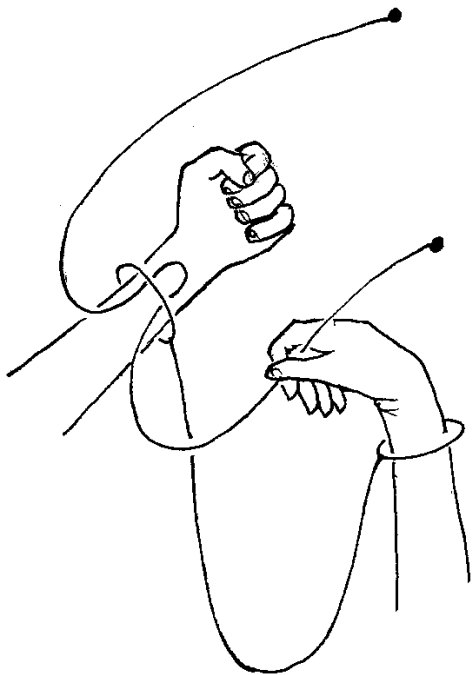
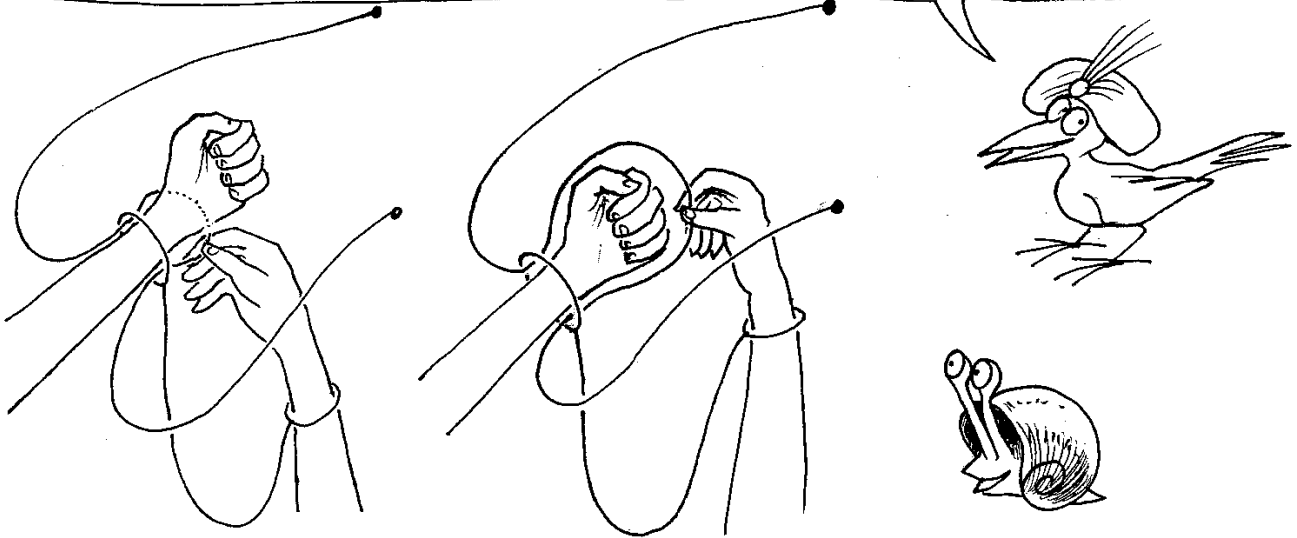
Pensa: no pots alliberar els teus canells de les manilles, però, per altra banda, les cadenes poden passar entre les manilles i la pell del teu canell.

Reflexionant, Anselm va acabar per trobar la solució.

⇒ Hem deformat les manilles i els punys de Lanturlu per que

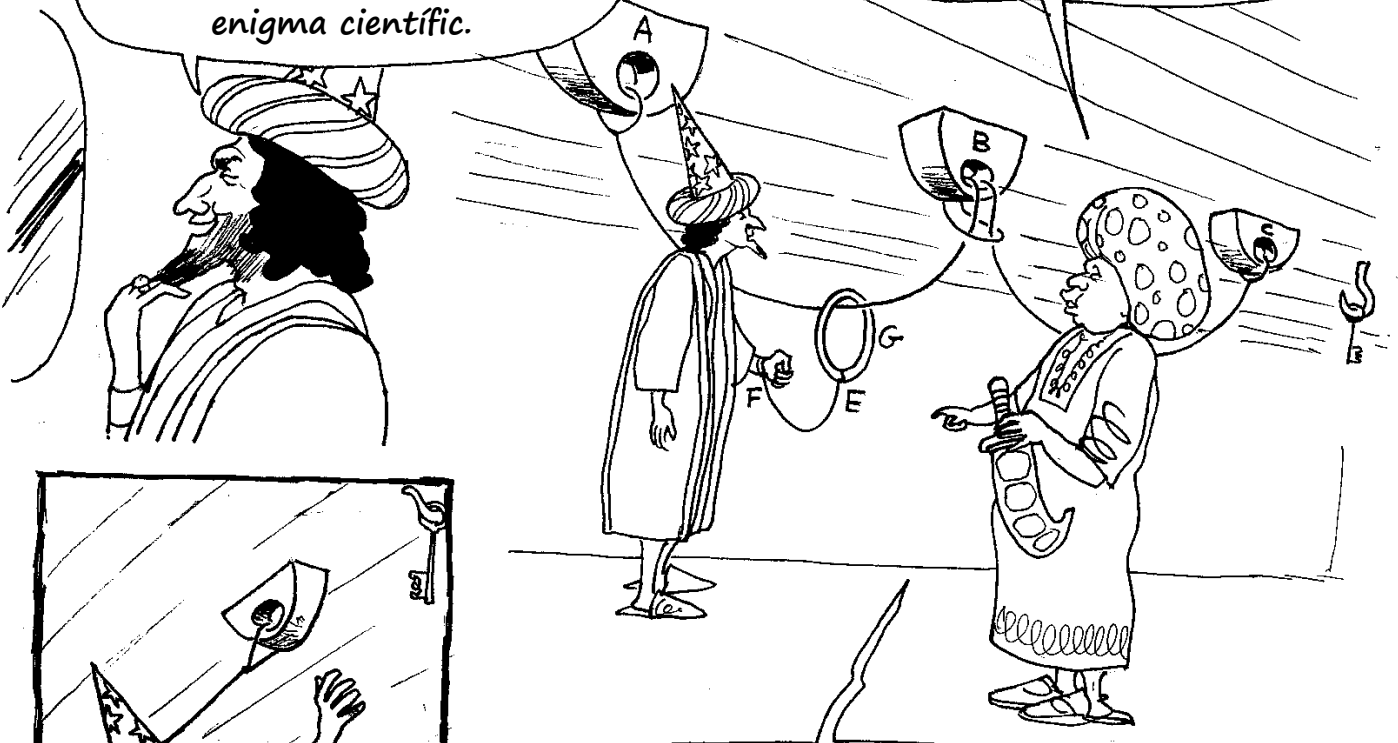

Perquè el lector pugui fer fàcilment el truc amb una corda, hem recreat les manilles d'Anselm amb una simple corda lligada.

Quin matí més maco. Anem a veure si el Sultà ha tingut un somni que consti d'un nou enigma científic.

El Sultà ha somiat que estava lligat així. En somnis aconseguia arribar fins a aquesta clau i alliberar-se.

Evidentment, és impossible arribar a la clau simplement estirant del llaç.

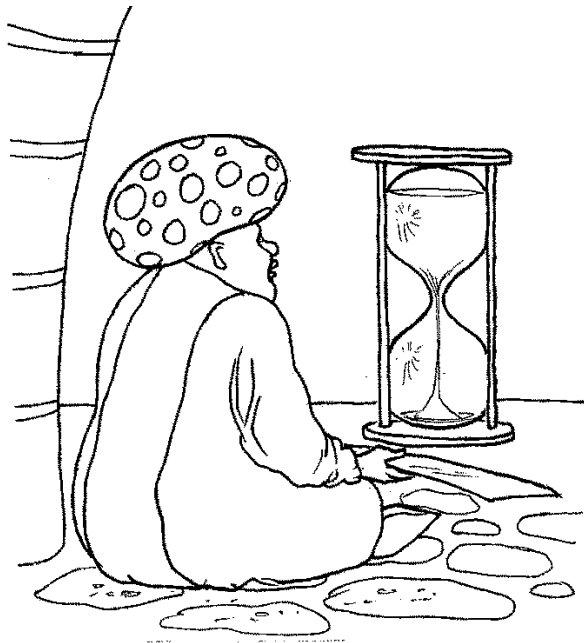
Ah, una precisió: no es poden desfer els enllaços A, C, F, E i l'anella G, rígida, i de cap manera saltarem el forat B.

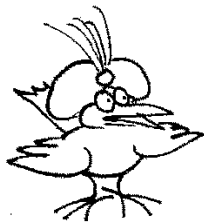
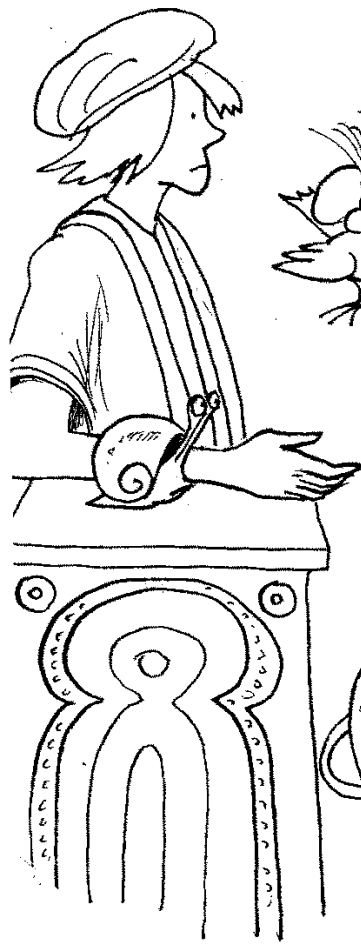
I, no obstant, aquest problema té una solució. (Veure el proper número).

Les Mil i Una Nits⁶ ²¹

Científiques

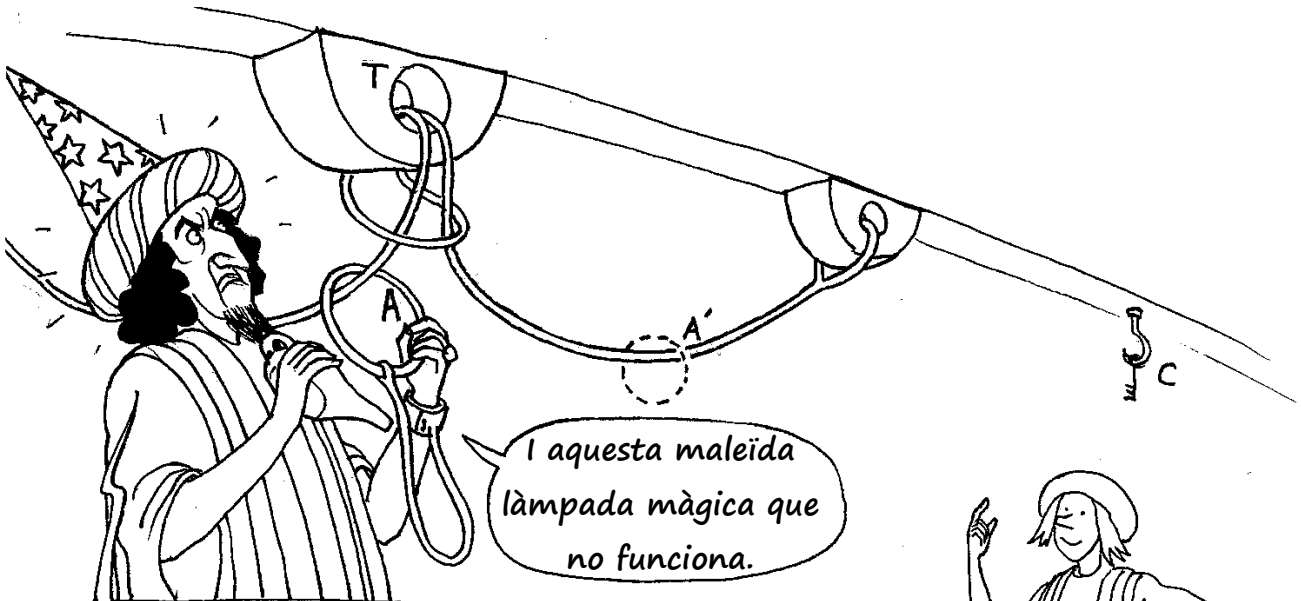

Chatzmani ha caigut tot sol a la trampa. Com que creia que tenia la làmpada màgica, li ha dit al Sultà que era perfectament capaç de resoldre qualsevol enigma. Però com que no té la bona llàntia, es queda lligat com un ximple i, quan caigui la nit, si no arriba a deslligar-se, el Sultà farà que li tallin el cap!

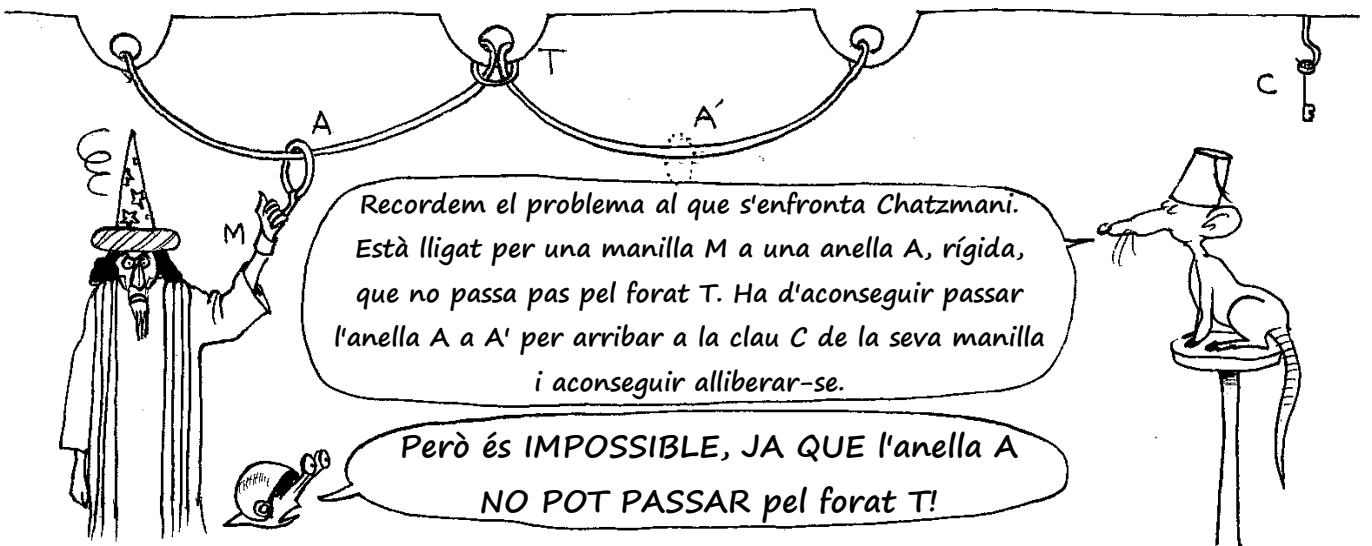

Hmm...

Consultem al professor Zefyr.

L'anella A, a la que estic lligat per aquesta manilla, no passa pel forat T. Mai no podré ficar l'anella a A' per poder arribar a la clau C i alliberar-me.

Feu-lo amb un tros de cartró gruixut, corda i una gran anella de cortina.

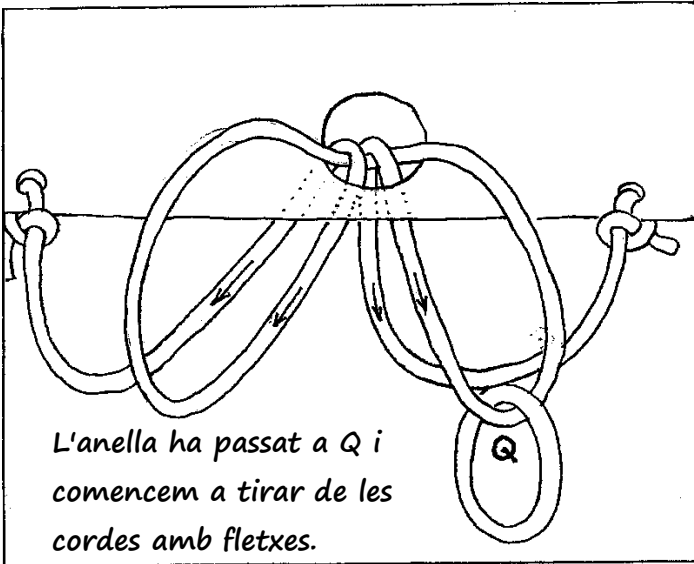
Deixeu penjar la part B per poder passar l'anella com està indicat.

Anomenarem això "la posició d'espera de l'anella". Ara s'ha de tirar a fons de les cordes (fletxes) per passar la nansa A a través del forat.

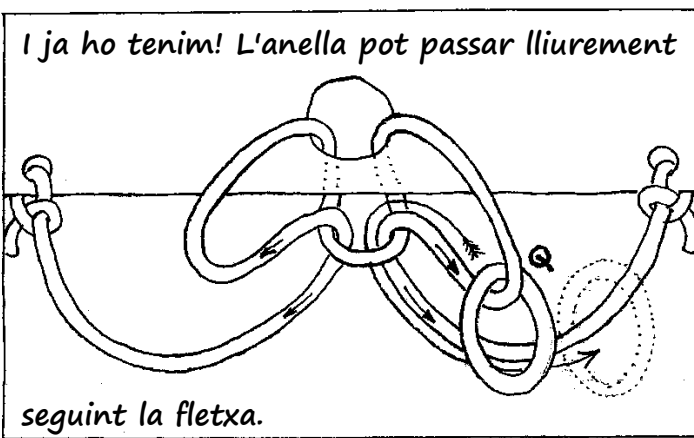
És possible?

Mi!

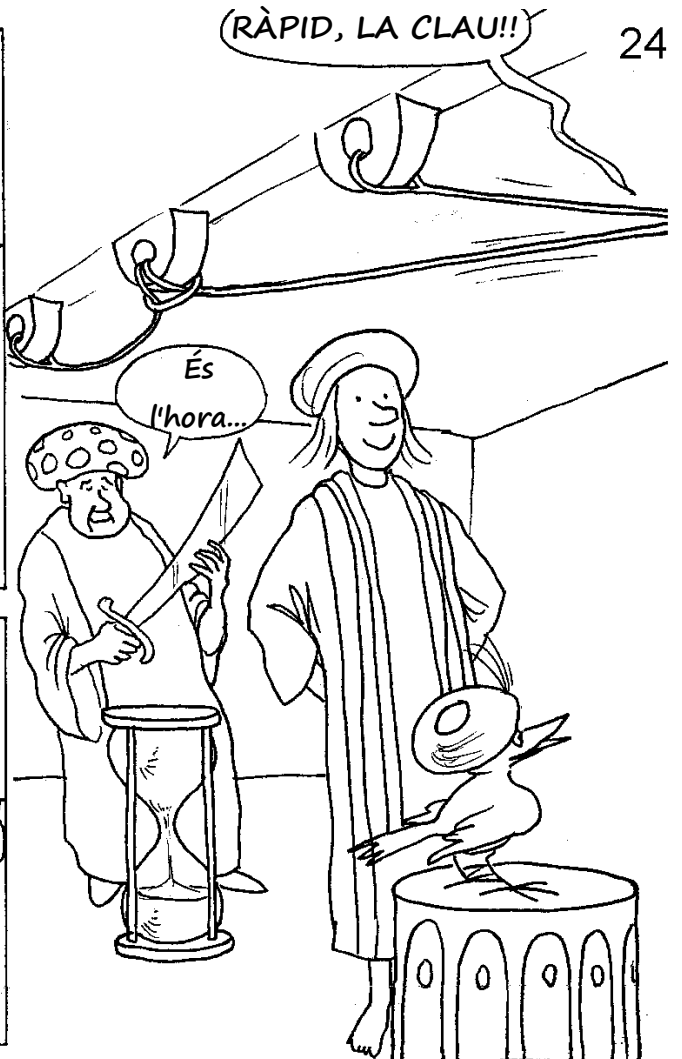
Un cop fet això, l'anella pot passar per les dues cordes G_1 i G_2 i arribar a la posició Q. Solament queda tirar de la part de cordes amb fletxes per retornar G_1 i G_2 a l'altra banda del forat.

L'anella ha passat a Q i comencem a tirar de les cordes amb fletxes.

I ja ho tenim! L'anella pot passar lliurement seguint la fletxa.

És l'hora...

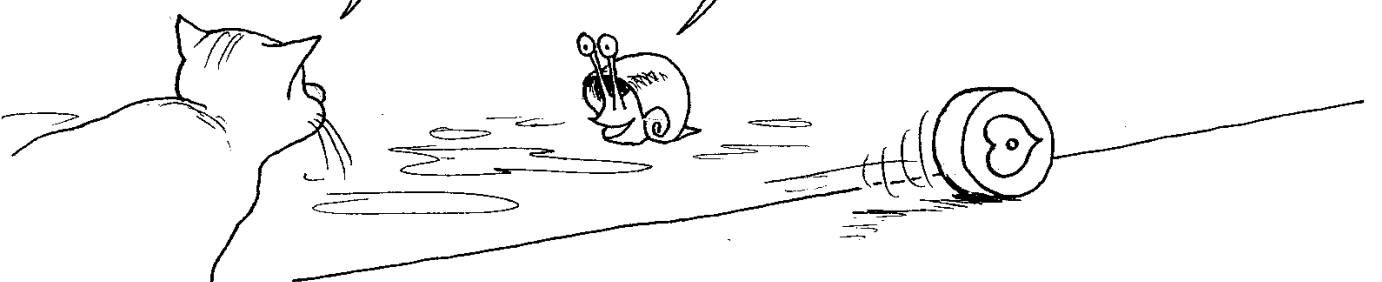
Tingui, mestre, la seva llàntia.

SCHMGR

No saps el millor? Chatzmani ha anat a veure un mag per curar els seus problemes d'oïda.

Sembla ser que el Sultà ha somiat amb una caixa que es desplaçava, ella sola, sense fils ni res. Sembla fins i tot que puja les pendents!

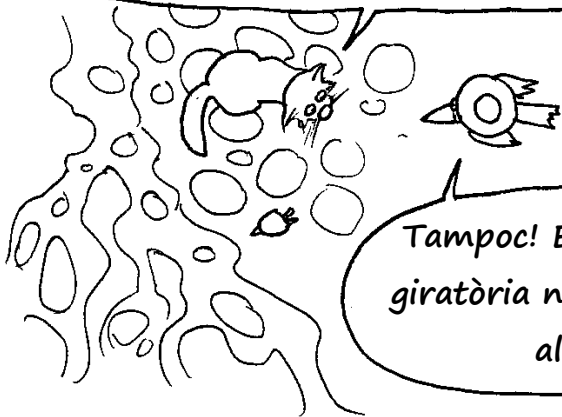

Les Mil i Una Nits⁷ 25

Científiques

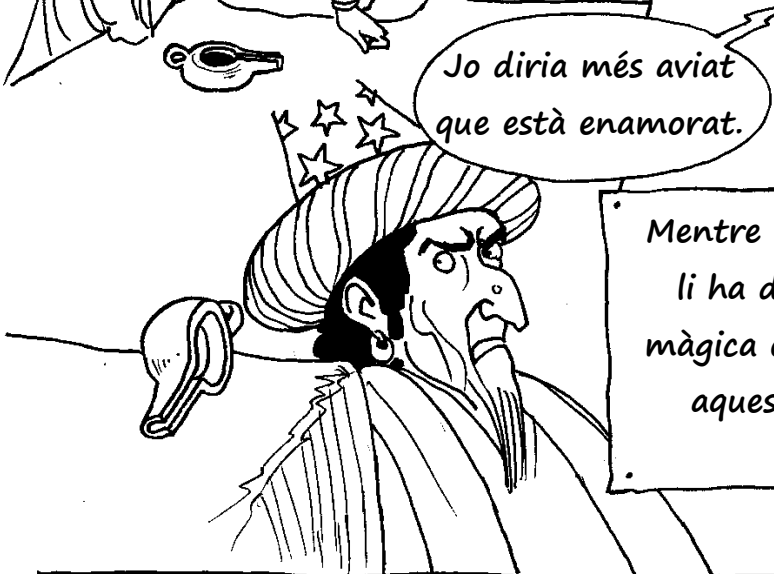
Ja ho tinc! La caixa es devia propulsar per reacció!

Tampoc! El sultà ha especificat que aquesta caixa giratòria no emetia cap xiu-xiueig ni aixecava pols al seu pas. I pujava les pendents!

Mira Anselm! Passa el temps a treure Sofia de la seva làmpada per qualsevol cosa. Deu tenir moltes preguntes científiques a fer-li.

Jo diria més aviat que està enamorat.

Mentre que Chatzmani, a qui Lanturlu li ha donat una làmpada que no és màgica en absolut, no comprèn perquè aquesta es nega obstinadament a parlar-li.

Però... com es pot realitzar el somni del sultà?

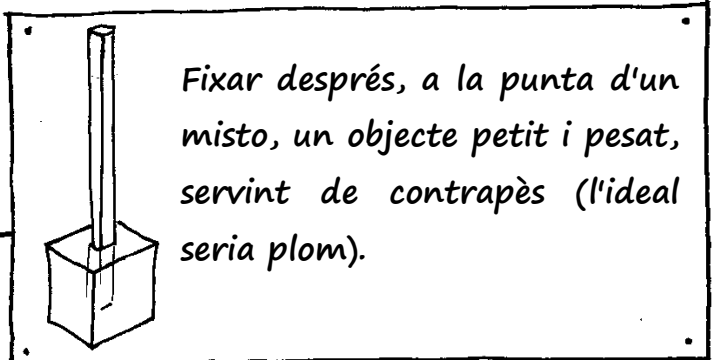

Vet aquí la clau del misteri, la font d'energia.

Això! Però no és més que una goma elàstica?!

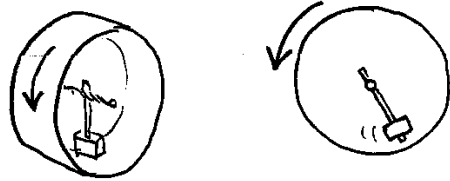
Primer de tot s'ha de fer un forat al centre de cadascuna de les dues cares de la caixa (*).

Fixar després, a la punta d'un misto, un objecte petit i pesat, servint de contrapès (l'ideal seria plom).

S'ha d'enganxar el misto a dins de la goma elàstica, així. Aquesta es fixa al centre de les cares de la caixa, de forma que quedi una mica tibant (*) (*).

Després girem la caixa per "enrotllar" la goma elàstica.

Si deixes la caixa, suaument, comença a girar.

Fantàstic!

Pot, fins i tot, pujar pendents moderades, fins que s'aturi.

És diabòlica aquesta cosa!

(*) Una caixa metàl·lica, de pastilles o de caramels de mel.

(***) Fa falta una goma elàstica fina i flexible!

No, Tirèsies, és MECÀNIC.

Bé, anem a explicar-li tot això al pobre Chatzmani, que deu estar tornant-se boig al costat d'una làmpada desesperadament muda.

Ah, està dormint! Deu haver pensat. Això sempre li cansa. Giraré la caixa i la deixaré bloquejada contra la llàntia.

Per les llàgrimes d'Alà, la caixa ha sortit de la làmpada màgica!

Es desplaça ella sola. Deu ser obra de CHAÏTAN(*)!

Anem a fer la migdiada. Abans de que compregui com funciona, tenim una bona estona.

(*) El diable dels orientals.

Les Mil i Una Nits ⑧

Científiques

He guanyat cinc monedes de bronze amb totes les idees que li he donat a Chatzmani.

Què podria fer-ne?

Escolta, senyor. Tens una moneda? Si vols, pots guanyar una altra.

Mira, el canvista... què diu aquest?

Solament has de jugar amb mi. Ets jove, ets ràpid. Segur que guanyes!

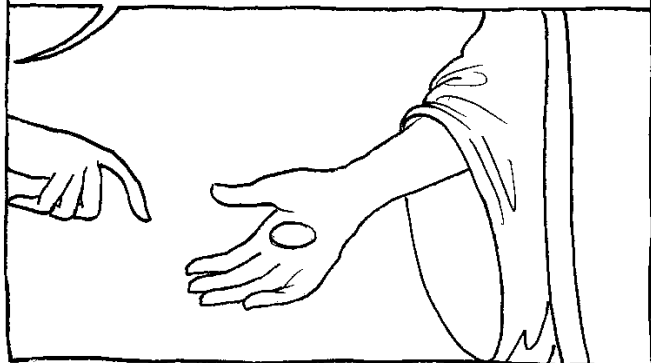
Comprar un nou turbant?

Loukoums?

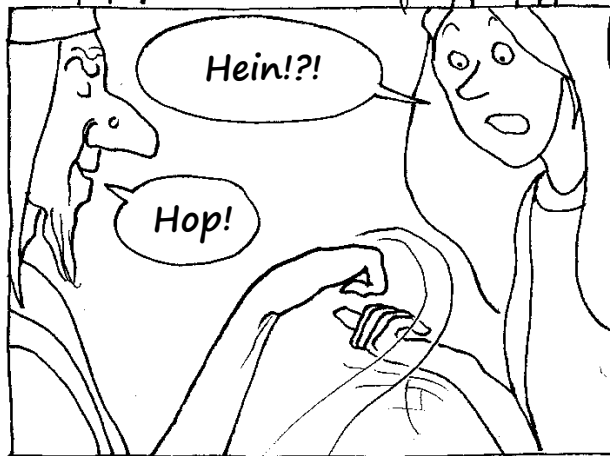
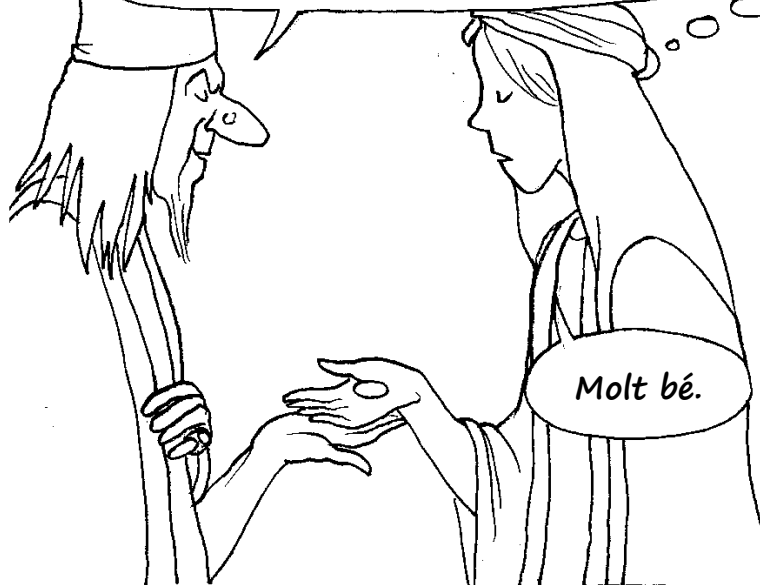

És molt senzill, escolta: agafes una de les teves monedes i la poses a sobre de la mà ben oberta, així.

Ara, jo fico la meva mà a sota de la teva, així. Tu deus deixar la mà ben oberta. Si aconseguixo agafar la moneda abans de que tanquis la mà, me la quedo, si no, et donaré una altra.

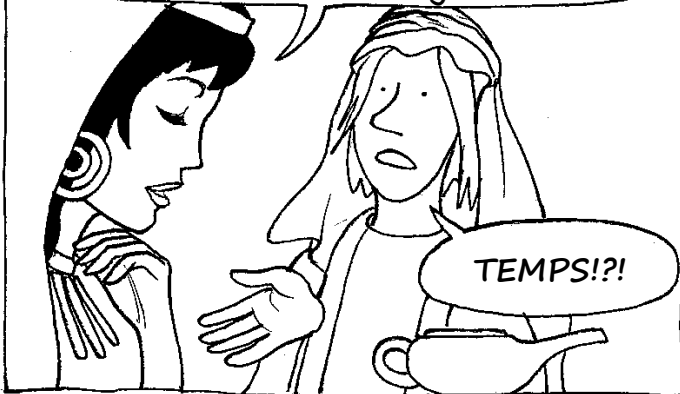
La seva mà ha de fer un gran recorregut per arribar a la moneda, en canvi jo, solament haig de replegar els dits. És un joc ximple que hauria de guanyar sense problemes.

M'ha agafat tres monedes. Haig d'aclarir això. Ràpid, la làmpada.

Segons la meua opinió tot recau sobre el fet que el vell té l'iniciativa. La teua mà es mou amb un lleuger TEMPS DE RESPOSTA. Has de veure que mou la seua mà per donar a la teua l'ordre de tancar-se. Això triga TEMPS.

TEMPS!?!

És difícil d'explicar: entre el teu ull, el teu cervell i la teua mà, hi han NERVIS, on un IMPULS NERVIÓS circula una velocitat finita.

Però aleshores, si sóc JO el que agafa la moneda, sóc JO el que guanya! Vaig a veure el vell.

Que comences tu?
Accepto. Vinga!

Has fallat! Em deus una moneda.

Per Chaïtan(*)
Sí que tens els dits ganxuts, carai!

Sofia, no ho entenc. Potser és, realment, més ràpid que jo?

No, però hi ha una forma extremadament ràpida d'agafar la moneda. L'he observat.

(*) El Diable.

No "agafa" la moneda,
la fa saltar, guanyant així
un temps preciós, una
dècima de segon.

Però...
com!?!

Quan gira la seva mà per
sobre de la teva, la colpeja
amb els seus dits, així.

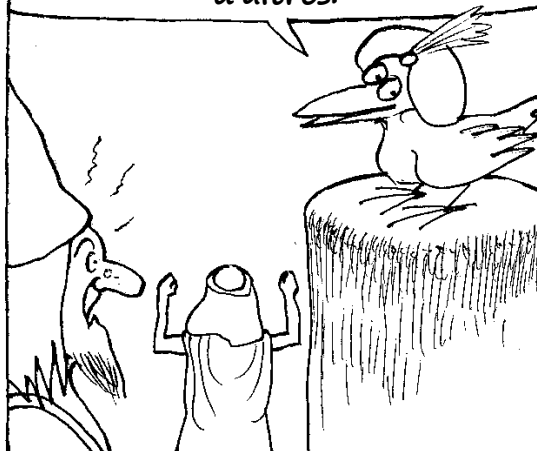

Aleshores la teva mà baixa i la
moneda es queda enlaira.

La seva mà es tanca, doncs, a sobre
de la moneda i la teva... sobre el buit!

Lanturlu va tornar a veure el
canvista, va recuperar les
seves monedes, i moltes
d'altres.

Les Mèl i Una Nits 9

Científiques

Fa falta una aspirina pel Sultà, ràpid!

Què passa?

Ha tingut, encara, un dels seus somnis!

Vagi a buscar-me a Chatzmani!

Escolta, encara aquesta nit, un dels 7 genis que cuiden del món a vingut a mi. M'ha donat una bala, una bala màgica, i m'ha dit: mira'm directament als ulls i toca-la.

Digui'm, Senyor?

M'ha agafat la mà i m'ha fet tocar la bala, dient-me: "un igual a dos!" i he sentit que hi havien **DUES** bales.

I, n'hi havien dues?

No, solament una. Ho he verificat. Explica'm aquest prodigi.

Però!...

Aquest somni em torna boig. Resol aquesta paradoxa. Si no ja saps el que faré!

No pot tenir somnis com tothom, aquest!

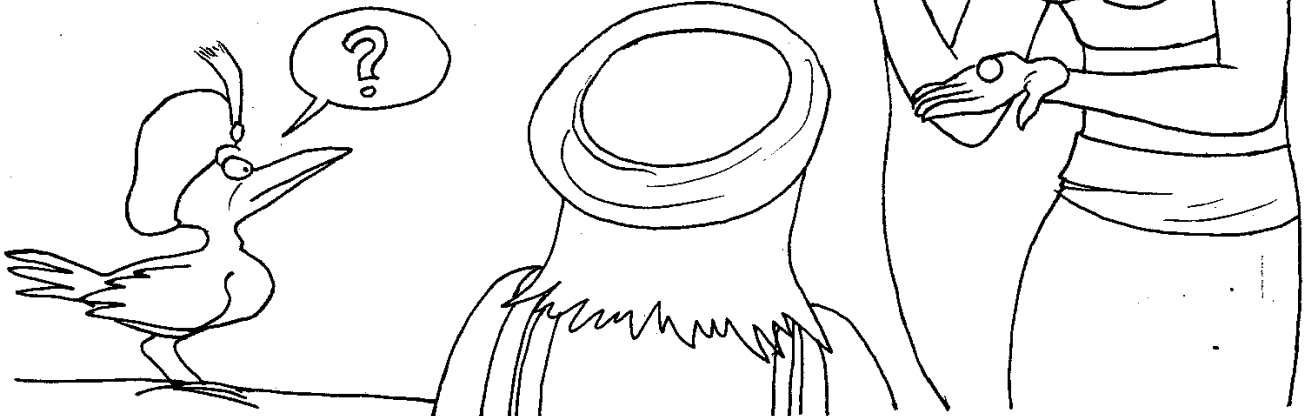
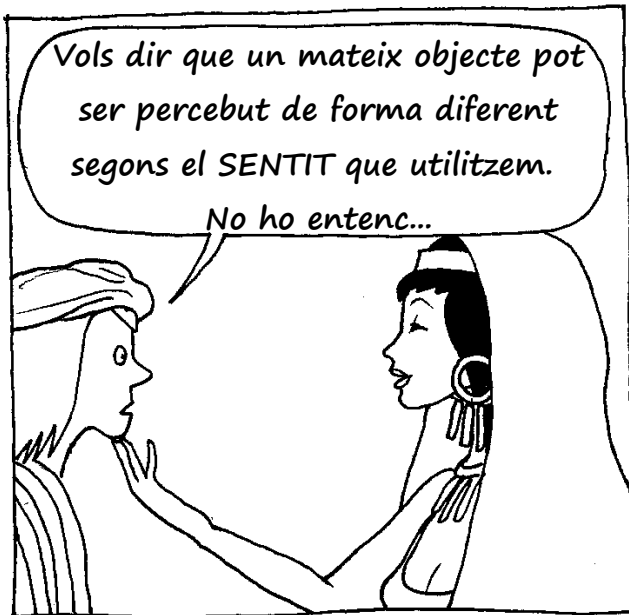
Si, ho sé, senyor, ho sé...

Aneu a buscar-me a Lanturlu, ràpid!

Una bala que és una i dos a la vegada?!?

A veure, quan el Sultà VEU la bala, utilitza els seus ulls i solament veu una. Però quan la toca, **NOTA** dues. Són dos sentits diferents.

Potser hi ha un simbolisme esotèric que no veiem.

Les Mil i Una Nits

Científiques

10 37

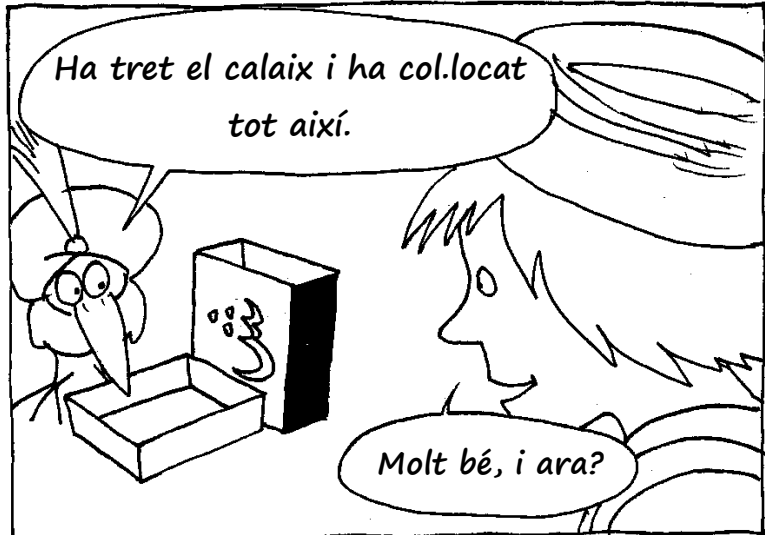

Acaba de guanyar una bossa plena d'or, de la mateixa mà del Sultà. En efecte, ha fet una cosa que cap home del regne no ha pogut fer després d'ell, fins i tot els més forts i els més hàbils.

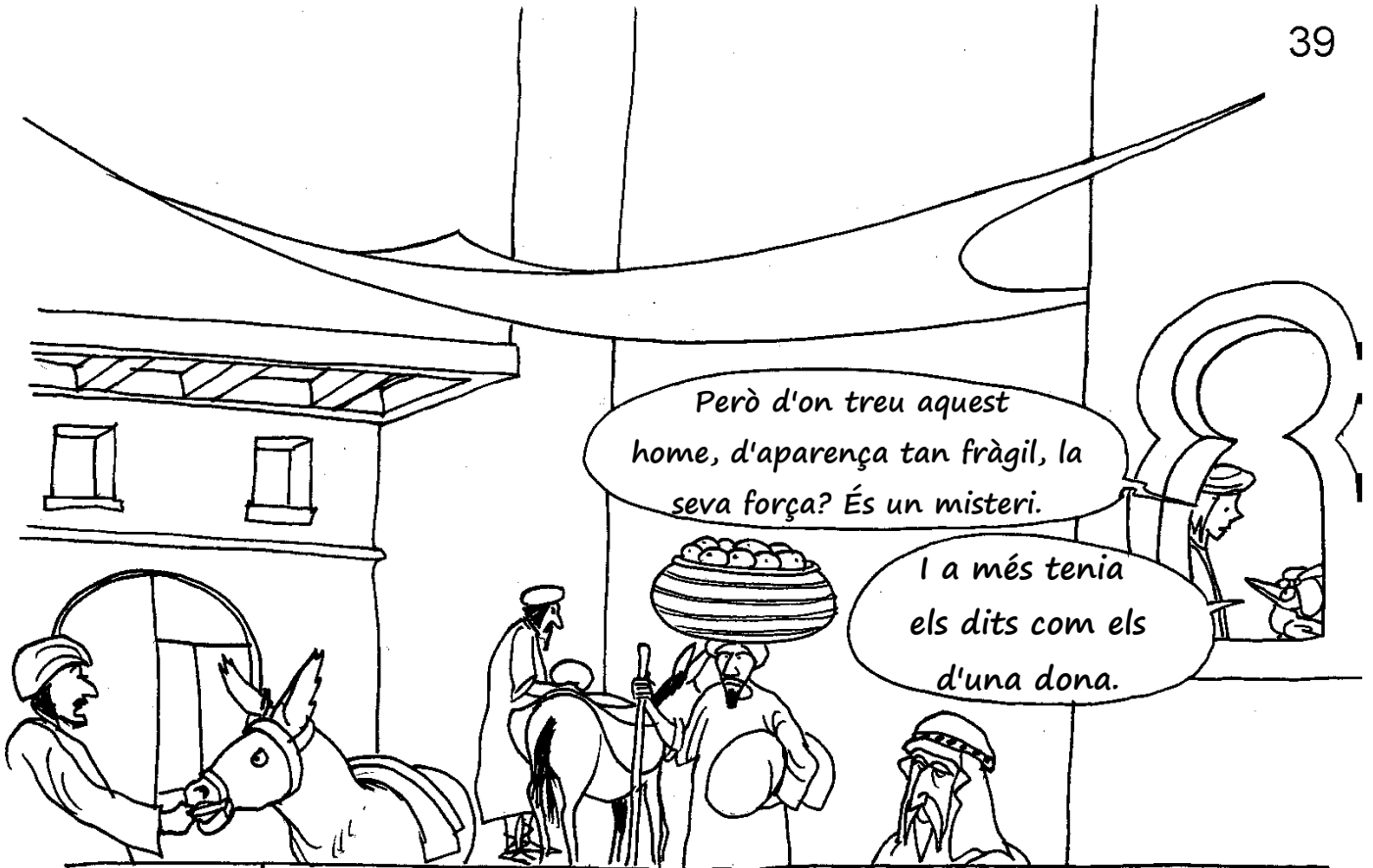
Chatzmani, consultat, ha dit que hauria de fer un pacte amb Chaïtan^(*), ell mateix, per poder realitzar un prodigi com aquest. Ha dit que té la "mà del diable".

(*) El Diable dels orientals.

(*) Una caixa petita de mistos.

Però d'on treu aquest home, d'aparença tan fràgil, la seva força? És un misteri.

I a més tenia els dits com els d'una dona.

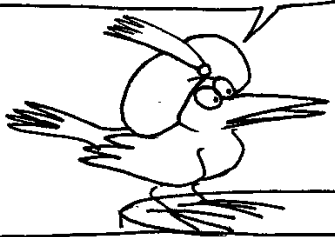

HI HI HI !!!

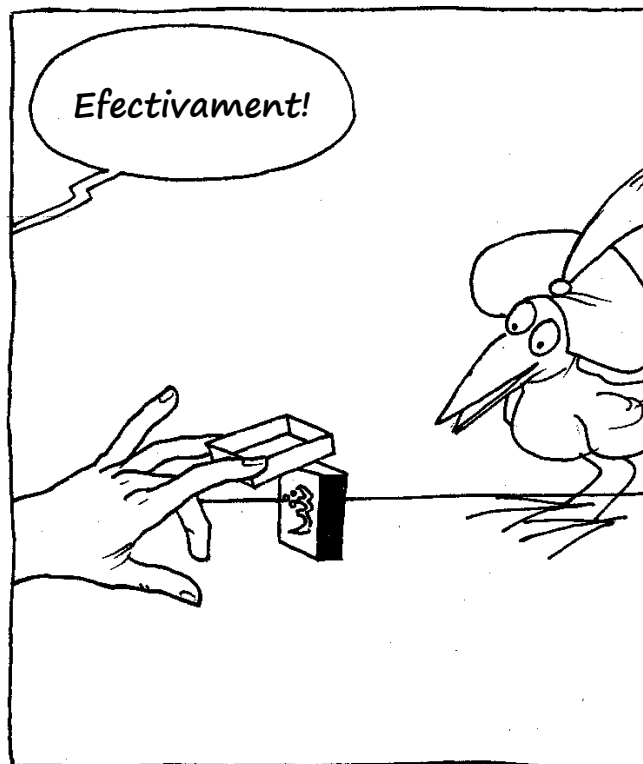
Deixeu-me sortir de la làmpada i us explicaré.

Aleshores, Sofia, quina és l'astúcia?

Doncs, justament, l'astúcia, és QUE NO N'HI HA CAP!

Les Mil i Una Nits

Científiques

El Sultà torna a estar molt excitat. Aquesta nit ha tingut un altre somni científic.

Com ho saps?

No ha parat de moure's, i jo no he pogut tancar els ulls. M'ha explicat el somni aquesta matinada.

I què deia aquest somni?

No he entès res. Deia que "un home pot enlairar-se amb el seu propi pes". Però jo solament sóc una dona de l'harem.

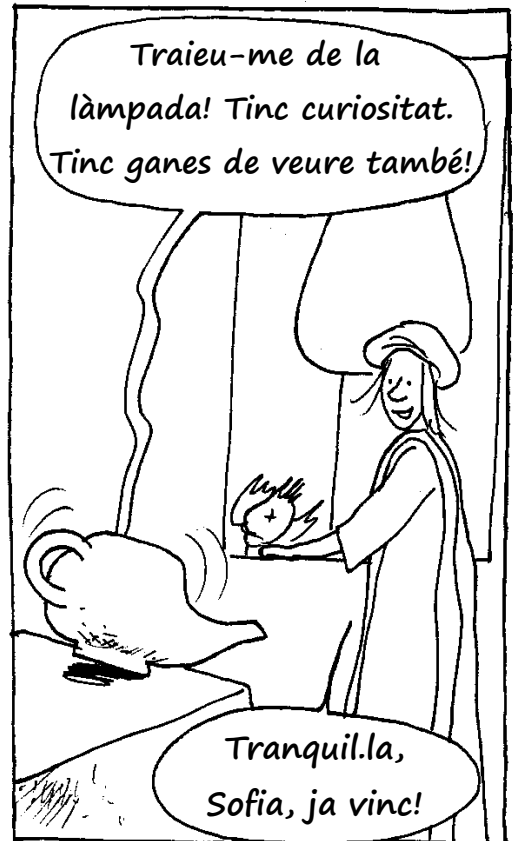
I jo sóc tan sols un eunuc.

Cadascú la seva especialitat. Els fantasmes científics del sultà són cosa de Chatzmani.

Sí, tens raó, cadascú la seva especialitat. Els teus Loukoums són excel·lents!

Gràcies.

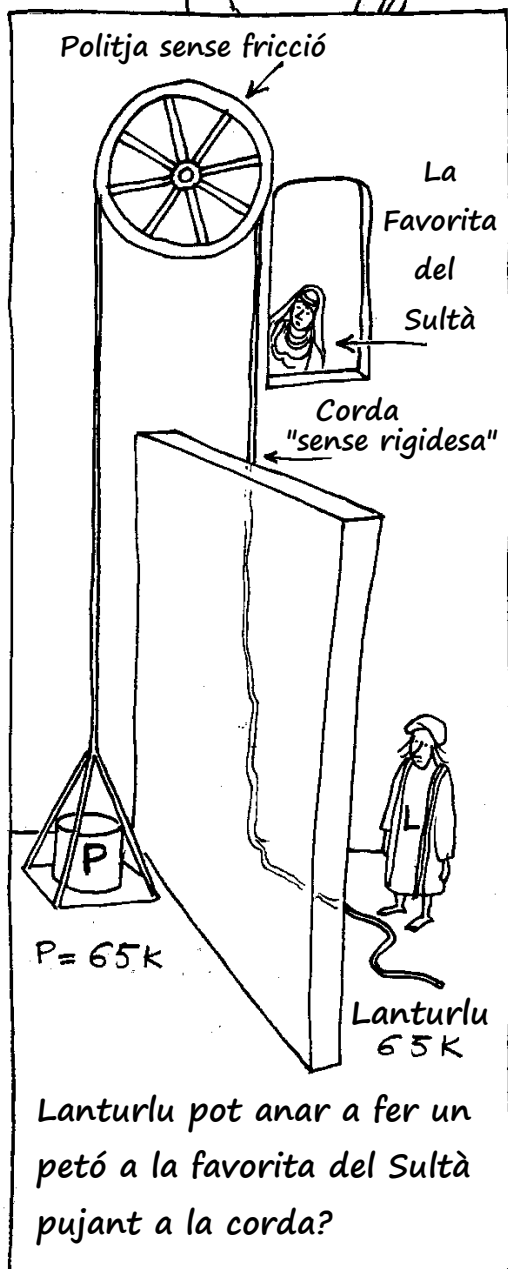

Oh el meu Sultà venerat, perdoneu-me, però no puc més. Aquest experiment és impossible!

Però, com t'he dit, ho he vist en somnis!

Llum d'Orient, sobirà d'Absurdistan, no és un membre de l'Acadèmia de Ciències el que us fa falta. És un psicoanalista!... Prefereixo dimitir. He trobat feina de gran Inquisidor a l'Acadèmia de Ciències d'Integristan.

Els meus cabells s'han tornat blancs i s'han arrissat per culpa de tots aquests problemes. Estic fins a les circumvolucions!...

És completament idiota. Si $P > L$, aleshores Lanturlu puja. Si $P < L$, és el pes el que puja. Però si $P = L$ no pot passar res en absolut! Em convertiré en President de la Societat Integristanesa de Física. Això és una casa de bojos!

Lanturlu pesa 65Kg. El contrapès també. Quan Anselm exerceix una tracció qualsevol sobre la corda, com la politja no produeix cap fricció, la força es transmet al pes i a... ell mateix, en virtut del principi d'Acció-Reacció. Si la força és inferior o igual a 65Kg, no passa RES. Ni el contrapès, ni Lanturlu s'enlairen. Però, des que la força que exerceix Anselm és superior, tots dos s'enlairen, de la mateixa forma, ja que estan sotmesos a una força IDÈNTICA, i que tenen la mateixa MASSA.

Les Mil i Una Nits Científiques

Cau la nit al regne d'ABSURDISTAN.

Mira els estels del cel. Els homes han cregut, durant segles, que com més brillants eren, més a prop estaven. Mentre que, en realitat, els estels més brillants són estels joves, molt emisius i de vegades molt llunyans.

Ets molt sàvia, Sofia.

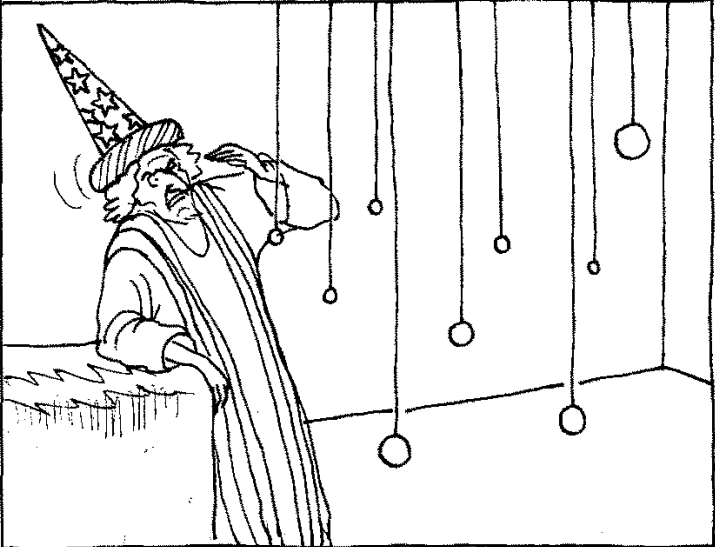
A més creien que els estels es trobaven a la mateixa distància que els planetes, és a dir, "a milions de llegües". Es van fer una idea errònia del Cosmos

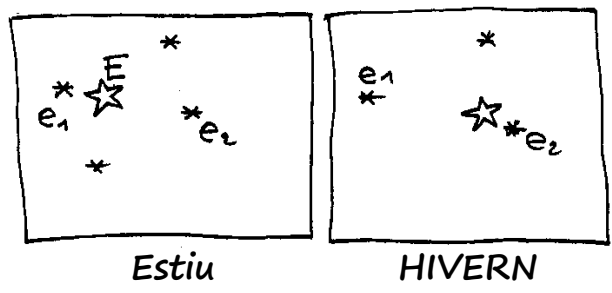
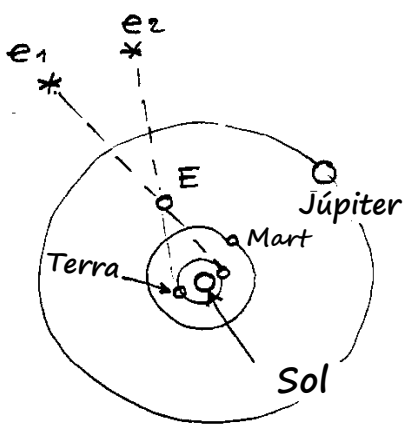
a la que es van agafar durant molt, molt de temps.

Aleshores, persones com Chatzmani deien que la Terra no PODIA moure's, ja que, de ser així, els estels més propers s'haurien d'haver desplaçat, per l'efecte de la paral.laxi, respecte als estels més llunyans.

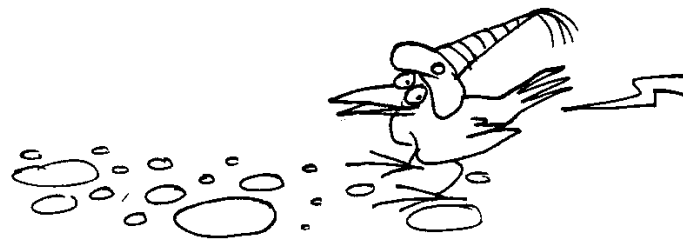
Un astrònom danès, Tycho Brahe, fins i tot va demostrar "amb càlculs" que aquesta idea del moviment de la Terra "no resistia l'anàlisi", ja que l'esfera celeste era... immutable!

Tycho, que havia perdut el nas a un duel, portava un nas de plata.

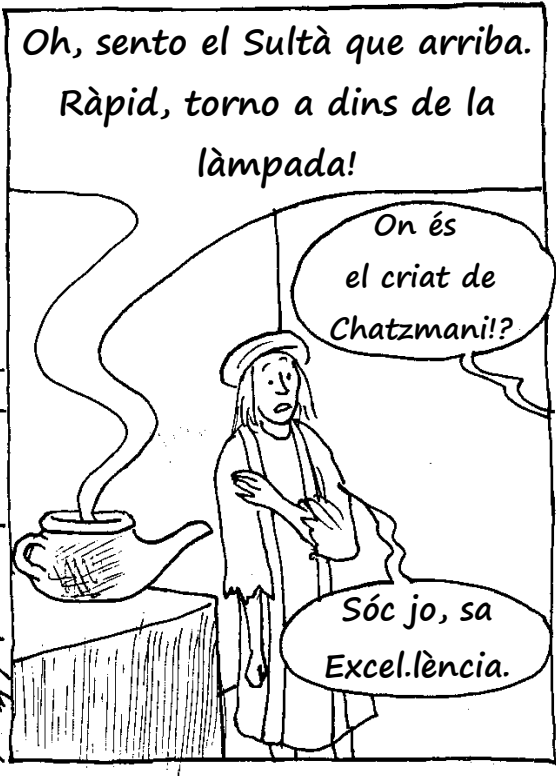
El raonament fundat sobre el fenomen de la paral·laxi: essent E un "estel proper" i e_1, e_2 dos estels llunyans. Si la Terra gira al voltant del Sol, l'estel proper E s'ha de protegir de manera diferent sobre el "fons del cel" (estels e_1 i e_2) segons les estacions.

I, en realitat, és exactament el que succeeix. Però el pobre Tycho havia subestimat la distància dels estels: estan DEU MIL VEGADES MÉS LLUNY que els planetes. Si el sistema solar té la mida d'un dinar, l'estel més proper es troba als límits de la ciutat. Va fer falta esperar al dinovè segle i l'arribada de la fotografia per que Bessel pogués evidenciar el fenomen.

El vent del desert comença a bufar, vine, tornem-hi.

Oh, sento el Sultà que arriba. Ràpid, torno a dins de la làmpada!

On és el criat de Chatzmani!?

Sóc jo, sa Excel·lència.

